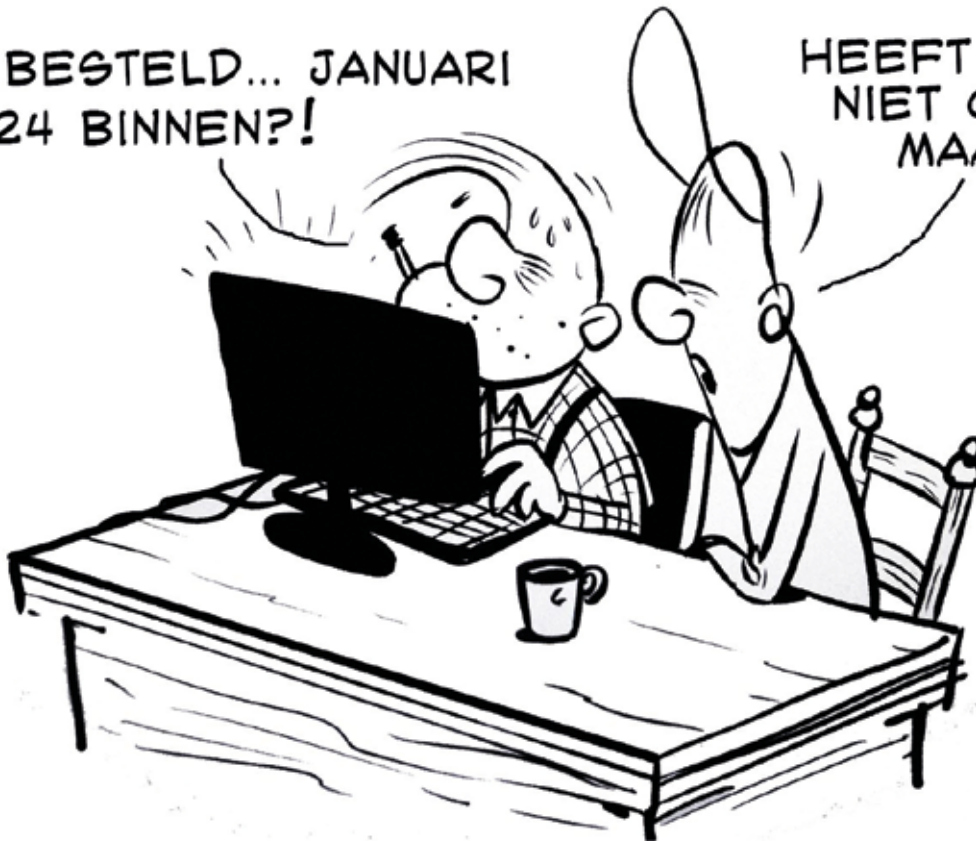

Bart en Boris

BALEN VAN DE LANGE LEVERTIJDEN

VANDAAG BESTELD... JANUARI
2024 BINNEN?!

HEEFT COOLBLUE
NIET OOK ZO'N
MAAIARM?

Oplopende levertijden machines, maar het werk gaat door: wat is je recht?

De levertijd van machines loopt steeds verder op. Corona, personeelstekort en wereldwijde materiaalschaarste brengen uitdagingen met zich mee, ook voor machineleveranciers. Hier op de redactie bereikten ons steeds vaker geluiden van oplopende levertijden. Soms geldt: hoe populairder de machine, hoe langer de levertijd. Al zie je ook fabrikanten die de 'hardlopers' op voorraad te houden, zodat alleen bij specialistische machines de levertijden oplopen.

Auteur: Willemijn van Iersel

Ons hebben al geluiden bereikt dat op bepaalde maaiarmen inmiddels ruim één jaar levertijd zit. Tussentijdse prijsstijgingen zijn al geen uitzondering meer. Ook bij grote merken zie je dat niet alles meer vanzelfsprekend op voorraad is, en dit terwijl het werk van hoveniers en groenvoorzieners doorgaat en geplande projecten en bestekken gewoon moeten worden uitgevoerd. Uitstel is niet (zomaar) mogelijk.

Wat zijn eigenlijk je rechten als de levertijden steeds maar oplopen? Kun je een bestelling annuleren en je betaling terugkrijgen? En hoe zit het met tussentijdse prijsstijgingen: mag de prijs van een machine of arm tussentijds worden verhoogd? Deze vragen leggen wij voor aan advocaat José Jochemsen-Vernooij en jurist Stan Wannet.

Een voorbeeld van een indicatieve leveringstermijn is de mededeling dat de levertijd naar verwachting vier maanden bedraagt

Kun je een bestelling zomaar annuleren?

'Als je een koopovereenkomst hebt gesloten, kun je de bestelling niet zomaar (zonder reden) annuleren. Voor consumenten geldt bij koop op afstand (zoals online of telefonisch) een wettelijke bedenktijd van veertien dagen. Daarnaast bevat artikel 7:19a BW specifieke regels over de gevolgen van te late levering door de verkoper. Je kunt echter geen bescherming ontlenen aan het consumentenrecht wanneer je een machine koopt om te gebruiken voor je werkzaamheden als hovenier, omdat je dan niet handelt als consument. Je schaft de machine aan voor doeleinden die binnen je beroeps- of bedrijfsactiviteit vallen. Valt het echter buiten je werkzaamheden als hovenier of heb je over de aankoop een

andere afspraak gemaakt met de verkoper, dan kan dit anders liggen. Kijk daarvoor goed in de koopovereenkomst en/of de algemene voorwaarden die de verkoper gebruikt.'

En als de verkoper de levertijd uitstelt? Kun je dan wel annuleren of je vooruit betaling terugkrijgen?

'In de eerste plaats is van belang wat er over de levertijd afgesproken is met de verkoper. Lees daarvoor de koopovereenkomst en/of van toepassing verklaarde algemene voorwaarden. Zo kan er bijvoorbeeld een harde termijn voor levering zijn gesteld, een indicatieve leveringsstermijn of helemaal geen leveringstermijn. Voor die algemene voorwaarden is wel van belang dat deze op een rechtsgeldige manier van toepassing zijn verklaard. Anders kan de verkoper daar niet succesvol een beroep op doen.'

Hoe zit het als er sprake is van een harde leveringstermijn? Kun je dan meteen annuleren als er niet binnen die termijn wordt geleverd?

'Een harde leveringstermijn houdt in dat er uiterlijk op een bepaalde datum of binnen een bepaalde termijn moet worden geleverd. De verkoper verplicht zich bijvoorbeeld om uiterlijk op 1 mei 2022 of binnen vier maanden te leveren. Als levering voor de afgesproken datum of binnen de afgesproken termijn niet plaatsvindt, levert dit in principe een tekortkoming van de verkoper op. En als er sprake is van een tekortkoming van de verkoper, kun je als koper overgaan tot ontbinding van de koopovereenkomst (artikel 6:265 BW). Dit is alleen anders als de tekortkoming van de verkoper ontbinding en de gevolgen daarvan niet rechtvaardigt.

Maar let op. Als de verkoper niet binnen de afgesproken termijn heeft geleverd én nakoming niet blijvend onmogelijk is, kun je als koper nog niet meteen van de koop af. Voordat je de koopovereenkomst kunt ontbinden, moet je de verkoper een ingebrekestelling sturen (artikel 6:82 lid 1 BW). Dit is een schriftelijke aanmaning waarin je de verkoper in de gelegenheid stelt om zijn verplichtingen binnen een redelijke termijn alsnog na te komen, dus de gekochte zaken te leveren. Als de verkoper die binnen die redelijke termijn dan nog niet nakomt, raakt hij in verzuim. Vanaf dat moment kun je wel overgaan tot ontbinding van de overeenkomst.'

Hoe zit het dan bij een indicatieve leveringstermijn?

'Een indicatieve leveringstermijn geeft aan wanneer de levering ongeveer plaatsvindt. De afgesproken leveringsdatum is geen uiterlijke datum en moet in feite naar redelijkheid worden geïnterpreteerd. Een voorbeeld van een indicatieve leveringstermijn is de mededeling dat de levertijd naar verwachting vier maanden bedraagt.

Ook dan kan er sprake zijn van een tekortkoming als de verkoper niet levert. De tekortkoming is dan echter niet strikt gebonden niet-nakoming van de afgesproken leveringstermijn. Het zal daarom niet redelijk zijn om de koper in gebreke te stellen nadat de indicatieve termijn van vier maanden pas net verlopen is. Maar als de verkoper de levering uitstelt en blijft uitstellen, kan dit een tekortkoming in de leveringsverplichting van de verkoper opleveren.

De verkoper heeft zich immers verbonden tot het leveren van de machine en laat dat na. Ook dan moet je wel eerst een ingebrekestelling sturen en afwachten of de verkoper dan niet alsnog kan leveren binnen de redelijke termijn die jij in de ingebrekestelling hebt gesteld.'

En als er helemaal geen leveringstermijn is afgesproken?

'Dit zal zich in de praktijk niet zo vaak voordoen. Het komt er dan op aan wat een redelijke leveringstermijn is voor de aangeschafte machine. Er is dan geen indicatieve leveringsstermijn om je aan vast te houden, maar er kan worden gekeken naar de gebruikelijke en gemiddelde levertijden in de branche. Als het leveren dan echt enorm lang duurt en de verkoper niets van zich laat horen, kan er ook sprake zijn van een tekortkoming die aanleiding geeft tot ontbinding van de koopovereenkomst. Ook dan is wel het advies om eerst schriftelijk navraag te doen en daarbij te vragen binnen een bepaalde termijn te reageren.'

En als de verkoper dan aangeeft dat hij er ook niets aan kan doen omdat fabrieken of leveranciers hem niets aanleveren?

'Dat is niet relevant in de rechtsverhouding tussen jou als koper en de verkoper. De verkoper heeft immers met jou de afspraak gemaakt om de machine of arm te leveren. Als hij die afspraak niet nakomt, schiet hij ten opzichte van jou tekort. Hooguit kan overmacht ervoor zorgen dat de tekortkoming niet aan de verkoper kan

worden toegerekend. Denk daarbij aan een bepaling in de overeenkomst of algemene voorwaarden waarbij de verkoper expliciet benoemt dat hij niet aansprakelijk gehouden kan worden voor problemen bij de fabriek of leverancier. Dit is een uitbreiding van de factoren die overmacht opleveren. Slaagt een beroep op overmacht, dan zal de vordering tot nakoming of schadevergoeding worden afgewezen. Verstandig is in dat kader om bij het sluiten van de overeenkomst te kijken of er een uitbreiding van de overmachtsbepaling heeft plaatsgevonden. Deze kan ter discussie worden gesteld en worden uitgesloten, maar niet als de koop al is gesloten.'

Ook dan is het tijdstip van het sluiten van de overeenkomst dus maatgevend, en niet (de kans op) toekomstige prijsstijgingen

Stel dat er een tussentijdse prijsverhoging wordt doorgevoerd, waardoor een gekochte machine of arm ineens duurder is geworden; wat kun je dan doen?

'Als je een koopovereenkomst sluit, leg je doorgaans een koopprijs vast. Dat is de prijs waarover partijen overeenstemming hebben bereikt. Die prijs mag dan niet zomaar eenzijdig worden aangepast door de verkoper, ook niet met de reden dat er prijsstijgingen zijn geweest. Over een aangepaste en hogere prijs bestaat immers geen wilsovereenstemming. Dit is slechts anders als in de koopovereenkomst en/of in de gebruikte algemene voorwaarden anders is bepaald.'

En wat als er geen koopprijs afgesproken is?

'Als er geen koopprijs afgesproken is, is de koopovereenkomst toch geldig (artikel 7:4 BW). De koper is dan een redelijke prijs verschuldigd. De wet bepaalt dat bij de bepaling van die prijs rekening wordt gehouden met de door de verkoper ten tijde van het sluiten van de overeenkomst gewoonlijk bedongen prijzen. Ook dan is het tijdstip van het sluiten van de overeenkomst dus maatgevend, en niet (de kans op) toekomstige prijsstijgingen.'

En een beroep op redelijkheid en billijkheid? Wanneer is dat mogelijk?

'Redelijkheid en billijkheid zijn geregeld in artikel 6:2 en 6:248 BW. Een beroep op de aanvullende werking van redelijkheid en billijkheid kan ertoe leiden dat er een aanvullende verplichting voor de verkoper ontstaat, bijvoorbeeld om binnen een redelijke termijn te leveren. Een beroep op redelijkheid en billijkheid slaagt echter niet snel. Redelijkheid en billijkheid zijn echt een laatste vangnet en bij de toepassing ervan wordt terughoudendheid betracht. Dat volgt uit rechtspraak van de Hoge Raad en uit de wetsgeschiedenis. In de wetsgeschiedenis staat zelfs: 'De rechter zal alleen in bijzonder evidente gevallen van onrecht mogen ingrijpen.'

OVER DE GEÏNTERVIEWDEN

José Jochemsen-Vernooij is werkzaam als advocate bij Hekkelman advocaten en notarissen. Zij heeft zich gespecialiseerd in uiteenlopende juridische vraagstukken in de agrarische en tuinbouwsector. Ook Stan Wannet is werkzaam bij dit kantoor als juridisch medewerker. Hij heeft onder andere de specialisatie agribusiness en landelijk gebied. Bij vragen naar aanleiding van dit artikel kun je contact met hen opnemen via s.wannet@hekkelman.nl of j.jochemsen@hekkelman.nl.

